

UNESCO konvencija (1972)

Publicēts: 04.04.2020.

1972. gadā Parīzē notika Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācijas (UNESCO) Ģenerālā konference, kurā tika pieņemta UNESCO Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību (no angļu val.: *Convention Concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage*).

Konvencijā ar "kultūras mantojumu" tiek saprasts:

pieminekļi: arhitektūra, monumentālās skulptūras un glezniecības darbi, arheoloģiski elementi vai struktūras, uzraksti, alas vai elementu grupas, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, mākslas vai zinātnes viedokļa;

ansamblī: atsevišķu vai apvienotu ēku grupas, kam dēļ to arhitektūras, vienotības vai to vietas ainavā ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, mākslas vai zinātnes viedokļa;

ievērojamas vietas: cilvēka radītas vai cilvēka un dabas kopīgi radītas, kā arī teritorijas, kas ietver arheoloģiski ievērojamas vietas, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no vēstures, estētikas, etnoloģijas vai antropoloģijas viedokļa.

Konvencijā ar "dabas mantojumu" tiek saprasts:

dabas pieminekļi, kas radušies no fizikāliem vai bioloģiskiem veidojumiem vai šādu veidojumu grupām, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no estētikas vai zinātnes viedokļa;

ģeoloģiski vai fiziogēogrāfiski veidojumi un stingri noteiktas zonas, kas ir kādas apdraudētas dzīvnieku vai augu sugas dzīves vieta, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no zinātnes vai saglabāšanas viedokļa;

ievērojamas dabas vietas vai ierobežotas dabas teritorijas, kam ir īpašas nozīmes universāla vērtība no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa.

Katra Konvencijas par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību dalībvalsts veido savu Pasaules mantojuma nacionālo sarakstu. Tas ir kā kvalitātes zīme un pierāda, ka tajā iekļautās kultūras un dabas vērtības pilnībā vai daļēji atbilst starptautiski noteiktajiem kritērijiem. Tikai Pasaules mantojuma nacionālajā sarakstā iekļautās mantojuma vietas potenciāli var tikt nominētas iekļaušanai starptautiskajā UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā.

No Latvijas ievērojamām dabas vietām šobrīd UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā iekļauts dabas parks [Daugavas loki](#).

Informācija:

[Konvencija par pasaules mantojuma aizsardzību](#)

[Konvencijas par pasaules mantojumu tīmekļa vietne](#)

<https://www.varam.gov.lv/lv/unesco-konvencija-1972>